

ВЫХОДЗІЦЬ ДВА РАЗЫ ў МЕСЯЦ

(Галоўныя пастановы Прэзыдыуму, дырэктывы Цэнтральнага Праўленья  
інфармацыя, адказы на запытаньні)

№ 5 (23)

1-га КРАСАВІКА 1929 году

№ 5 (23)

## З Ь М Е С Т.

### А. Пастановы Прэзыдыуму ЦП Саюзу.

1. Аб працы вытворчых нарад спецыялістых у сувязі з вясеньняй пасеўкампаніяй.
2. Пастанова Менскай акруговай вытворчай канферэнцыі савгасаў па пытаньню аб задачах вытворчых камісій і нарад пры савгасаў.
3. Пастанова нарады кіраўнікоў і старшын рабачкомаў савгасаў Менскай акругі.

### Б. Дырэктывы ЦП

1. Па статчасцы.
2. Аб членах саюзу, пазбаўленых выбарчых правоў.
3. Аб прысылцы нізавымі прафарганамі фінсправаздач і аб фонду беспрацоўных.

**Прэзыдыум ЦП саюзу Сельгаслесрабочых аб працы вытворчых нарад спецыялістых у сувязі з вясеньняй пасеўнай кампаніяй і падвышэньнем урэджайнасці, на пасяджэньні сваім ад 13/III-29 г. па дакладу т. Бушко выняс наступную пастанову:**

1) Пастаўленыя партыяй і ўрадам задачы аб падвышэньні ўраджайнасці ў савгасах на 17%, у калгасах на 12%, у сялянскіх гаспадарках на 7% і пашырэньне пасеўнай плошчы ў савгасах на 6%, у калгасах на 10% і сялянскіх гаспадарках на 3%, могуць быць выкананы толькі тады, калі ў гэту справу будуць уцягнуты ўсе працоўныя масы і спецыялісты сельскай і лясной гаспадаркі праз вытворчыя нарады і непасрэдны ўдзел у вясеньняй пасеўнай кампаніі.

2) Практыка работы мінулага паказала, што ўдзел спецыялістых у вытворчых нарадах яшчэ зусім слабы, што вытворчыя нарады яшчэ мала разгорнуты, часта носяць выпадковы характар і ня маюць канкрэтных прапаноў і што не заўсёды яны ставяцца перад гаспадарчымі органамі для скарыстаньня ў працы.

У далейшым Прэзыдыум ЦП саюзу прапануе:

1) Паставіць для абгаварэньня на вытворчых нарадах на бліжэйшы час наступныя пытаньні:

- а) Пашырэньне пасеўнай плошчы зернавымі, тэхнічнымі і кармавымі культурамі.
- б) Падняцьце ўраджайнасці шляхам дапасаваньня простых агрыкультурных мерапрыемств, як ачысткі насеньня, зьнішчэньня межнікаў і кустанельля, пасеў гатунковым насеньнем, барацьба са шкоднікамі сельскай гаспадаркі, пашырэньне палепшаньня спосабаў апрацоўкі глебы, занятыя і раньнія папары, зьяблявая вырабка, шырокае выкарыстаньне штучных угнаеньняў: вапны, попелу, торпу, лубіну на зялёнае ўгнаеньне, больш поўнае скарыстоўваньне палепшанага сельска-гаспадарчага інвэнтару, які маецца ўжо на пракатпунктах, у савгасах, калгасах, машынных таварыствах і асобных сельскіх гаспадарках, а таксама расчыстка сенажацяў і зрэзка купця.

в) Калектывізацыя і вытворчае каапэраваньне вёскі і палепшаньне агра-вытворчай базы савгасаў і калгасаў.

г) Кантрактацыя пасаваў, як мера-прыемства матар'яльнай дапамогі сялянству для пашырэння пасеўнай плошчы, колькасці і якасці с/г. вытворчасці, як спосаб арганізаванага збыту сялянствам дзяржаве с.-г. прадукцыі вытворчага каапэраванья і калектывізацыі вёскі.

2) Для выканання пастаўленых задач у сувязі з пасеўнай кампаніяй правесці да пачатку сяўбы вытворчыя нарады ў:

а) Менску і акруговых гарадох агульныя нарады спецыялістых сельскай і лясной гаспадаркі: аграномаў, земляўпарадкавацеляў, мэліаратараў і лесаводаў пад кіраўніцтвам ЦП і Акраддзяленьняў саюзу.

б) У раёнах—нарады спецыялістых, працуючых у раёнах (аграномаў, кіраўнікоў савгасаў, лесаводаў, каморнікаў і мэліаратараў) з удзелам партыйных, савецкіх і грамадзкіх працоўнікоў раёну пад кіраўніцтвам упаўнаважаных саюзу.

в) У савгасах і лясніцтвах—вытворчыя нарады рабочых і лясной варты пры актыўным удзеле спецыялістых, пад кіраўніцтвам рабачкомаў.

г) У сельсаветах—вытворчыя нарады з удзелам сельрабачкомаў, спецыялістых сельскай і лясной гаспадаркі, працуючых на тэрыторыі с/с, членаў с/с., прадстаў-

нікоў с.-г. каапэрацыяй, калгасаў, савгасаў, камітэтаў узаемадапамогі, ячэек ЛКСМ, жанаддзелу, настаўнікаў, с.-г. гурткоў, аграўпаўнаважаных вёсак, сялян даследчыкаў, селькораў і сялян, зацікаўленых у культурным вядзеньні сваёй сельскай гаспадаркі.

3) Арганізацыйную частку па скліканьню вытворчых нарад і кіраваньне імі ўраёнах лічыць за раёнамі інструктарамі саюзу, а ў сельсаветах—за сельрабачкомамі, а ініцыятыву і падрыхтоўку пытанняў для абгаваранья на вытворчай нарадзе лічыць за спецыялістамі.

4) Акруговым бюро сэкцыі спецыялістых зараз жа прымацаваць усіх спецыялістых на час пасеўнай кампаніі да адпаведных раёнаў, сельсаветаў і вёсак і наладзіць сувязь для кіраванья працай спецыялістых у правядзеньні вытворчых нарад і вясеньняй пасеўнай кампаніі.

5) Прапановы вытворчых нарад абавязкова ставіць перад гаспадарчымі органамі і сялянствам для ўжыванья ў практычнай працы.

6) Акруговым аддзяленьнем саюзу пры удзеле раёнах інструктараў праз рабачкомы савгасаў і лясніцтва і сельрабачкомы вясці дакладны вучот вытворчых нарад, сачыць за сваечасовым выкананьнем іх прапаноў і звесткі аб праведзеных вытворчых нарадах і выніках вясеньняй пасеўнай кампаніі дасылаць у ЦП саюзу.

Зацьверджана Прызыдыумам ЦПСаюзу 13.III. 1929 г.

### Пастанова Наряды кіраўнікоў і старшын Рабочых Камітэтаў савгасаў Менскае Акругі.

Заслухаўшы даклады з месца кіраўнікоў савгасаў і старшын Рабочых Камітэтаў і даклад Дырэктара Белсельтрэсту аб становішчы і разьвіцьці савгасаў Менскае акругі, Народа адзначае значныя дасягненьні па ўсіх галінах гаспадаркі, адбіўшыся ў наступным:

1) у выхадзе трэсьціраваных гаспадарак з паласы ліквідацыі і масавых абрэзак; у сканчэньні земляўпарадкаваньня; у паступовым выхадзе з стратнасьці шэрагу гаспадарак, з адначасовым павялічэньнем грунтоўнага капіталу, як за лік дзяржбюджэтных асыгнаваньняў, так

роўна і за лік уласных укладаньяў; у пашырэнні пасеўнай плошчы і ў поўным укамплектаваньні (колькаснае) цягавай сілай; некаторым падвышэньні ўзроўню тэхнікі паляводства і пашырэнні агракультурнага абслугоўваньня вёскі; дасягненьня ўкамплектаваньня савгасаў буйнай рагатай жывёлай да 43% ад нормы, даўшы рост за апошнія два гады на 22%, пры адначасовым узросьце ўдойнасьці кароў, дасягнуўшай у 1928 г. да 117 п. (рост супроць 1926 г. 18%). Разам з агульным разьвіцьцём жывёлаводства ў савгасах Менскае акругі арганізавана

племгруппа чырвонае беларускае рагатае жывёлы, якая ўтварыла ўжо вялікі ўплыў на паляпшэньне сялянскае жывёлы.

2) У галіне пераапрацоўкі с.-г. сыравіны:

Па малочнае прамысловасці: аднаўленьне і адбудова за тры гады 8 масласыра робчых заводаў, пераапрацоўка малака свайго ўзрасла за два гады на 26% пры адначасовым пашырэнні сялянскага малака; пабудова і аднаўленьне за тры гады бровароў—9 і крухмален—8, з давядзеньнем пераапрацоўкі бульбы ў бягучым годзе да 30.980 тон, з якой уласнай 13.696 тон і сялянскай 17.230 тон; значнае паляпшэньне ўтрыманьня садоў з давядзеньнем плошчы пад пладовымі выхавальнікамі да 31 гэкт. супроць 12 г. у 1929 годзе; выхад савгасаў на замежны рынак па экспарту садавіны, сыру і крухмалу; адноснае паляпшэньне матэрыяльнага становішча рабочых савгасаў.

Нараду з гэтымі дасягненьнямі ў разьвіцьці савецкіх гаспадарак Нарада адзначае наступныя недахопы: а) маюцца выпадкі няпоўнага скарыстаньня зямельнае плошчы; б) няпоўны пераход да нармальнага севазваротаў; в) амаль што поўная адсутнасьць масавых мэліарацый сенажацый і палёў; г) недавальнае савгасаў лясамі мясцовага значэньня і неўпарадкаванасьць іх; д) недапушчальна слабая ўкамплектаванасьць племянной прадукцыйнай рагатай жывёлай; е) зусім слабае і недастатковае снабжэньне савгаскіх стад канцэнтраванымі кармамі, што прывяло ў асобных выпадках да зьніжэньня ўдоў і наогул слабы тэмп падвышэньня ўдоў; ж) недастатковая барацьба з хваробамі і шкоднікамі па садаўніцтву і гародніцтву з адначасовым слабым абслугоўваньнем іх; з) недавальняючы тэмп аднаўленьня с/г. будынкаў; налічча знасіўшыхся і старых канструкцый с/г. прыладаў і дрэннае іх захаваньне; і) слабы тэмп трактарызацыі і няпоўнае скарыстоўваньне маючыхся; к) нізкая вытворчасць працы, асабліва падзённых, у выніку слабай арганізацыі працы, адсутнасьць правілаў унутранага распарадку, слабае прымяньне здзельшчыны; л) у значным ліку савгасаў дрэннае кватэрнае становішча пры адначасовым водпуску сродкаў на гэтую патрэбу і выпадкі нерацыянальнага ска-

рыстоўваньня маючайся жылой плошчы; м) вельмі недастатковае крэдытаваньне савгасаў і няпоўнае выкананьне пастаноў ураду адносна водпуску сродкаў, што прыводзіць часта савгасы да цяжкіх перабояў у працы (запэньненне будаўніцтва, запэньненне па зарплате і інш); н) выпадкі нядбайных адносін да нарыхтаваньня ад насельніцтва малака для пераапрацоўкі, што выклікае недагрузку тэхпрадпрыемств; о) недастатковае скарыстаньне маючыхся магчымасьцяў да пераходу на тарпяны апал; п) слабы тэхнічны нагляд за капітальным будаўніцтвам і несваечасовае нядбайнае складаньне каштарысаў і плянаў на капітальнае будаўніцтва, несваечасовы разгляд і зацьверджаньне плянаў Трэстам; слабасьць грашовай дысцыпліны; выпадкі псаваньня цэплатэхнічных устаноў ад нядбайных адносін і ад нізкае кваліфікацыі машыністых і качагараў; слабы тэмп адбудовы і аднаўленьня млыноў; выпадкі бесплянавага самастойнага будаўніцтва, што прыводзіць да ўкладу зваротных сродкаў у грунтоўны капітал; яшчэ нізкія ўраджаі ў савгасах; праверка падрыхтоўкі да вясеньняй пасеўкампаніі выяўляе зусім слаба разгорнутыя меры пашырэння пасеўнай плошчы, уздыму ўраджайнасьці і агравытворчай дапамогі бедняцка-серадняцкаму сялянству па аграмаджэньню і разьвіцьцю вытворчасці с/г.

Нарада кіраўнікоў і старшынь рабочых камітэтаў прызнае поўную мажлівасьць вырашэньня задач, ускладзеных на савгасы партыяй і ўрадам, быць базамі індустрыялізацыі с/г. вытворчасці, гатунковага насення, племматар'ялу і сапраўдным цэнтрам агравытворчага перарабленьня індывідуальных гаспадарак, уздыму ўраджайнасьці на 70% за пяцігодку,—

у гэтых мэтах Нарада пастанаўляе:

1. а) Сканцэнтраваць грамадскую думку вакол правадзімых мерапрыемстваў па ўздыму ўраджайнасьці і правядзеньня пасеўкампаніі, абгаварыўшы гэтае мерапрыемства на агульных сходах рабочых, вытворчых нарадах, вытворчых канфэрэнцыях сялянства па ўздыму ўраджайнасьці, уцягнуўшы ў практычную працу ўвесь калектыў рабочых, актыў бядняцка-серадняцкага сялянства і ўсю вясковую

інтэлігенцыю. На чале працы па ўздому ўраджайнасці паставіць вытворчыя нарады.

б) Пашырыць пасяўную плошчу за лік асобных угодзьдзяў (незанятых сядзіб, хмызьнякоў, скарачэння незанятага папару і інш.), як мінімум на 7 % у 1929 г. у сярэднім па акрузе.

в) Разьмеркаваньне пасеўнае плошчы вясцы ў напрамку павялічэння плошчы пад тэхнічнымі культурамі (бульбы, кармавых караньплодаў) і насеннага лубіну.

г) Павялічэнне ўжываньня штучнага ўгнаення, са скарыстаньнем усяго попелу савгасаў і максымальна поўнага збору ў гарадох і мястэчках, не спыняючы гэтае працы і ў далейшым. Пашырыць пасевы лубіну, на ўгнаенне, і іншых сідэральных культур.

д) Павялічыць скарыстаньне торпу на подсыці і непасрэдна на ўгнаенне, палепшыць захоўваньне гною, поўна скарыстаць гноевую жыжу, скарыстаць усе арганічныя адкіды, ствараючы кампосты. Трэсту забяспечыць гаспадаркі машынамі для драбленьня торпу.

е) Ужыць шэраг аграрна-аграпрамысловых мерапрыемстваў (ачыстка ўсяго насення на трыеры, абавязковае пратручваньне аўса і ячменю, радавы пасеў, барацьба са шкоднікамі, паляпшэнне апрацоўкі глебы).

ж) Правесці паляпшэнне натуральных сенажацяў: у два гады ачысьціць ад хмызьнякоў.

2) Ужыць практычныя мерапрыемствы па падвышэнню вытворчасці працы праз: паляпшэнне арганізацыі працы, перагляд норм выпрацоўкі ў бок павялічэння, выходзячы з паляпшэння забяспечэння цягавае сілы, механізацыю вытворчых працэсаў, катэгарычны перавод на зьдзельную сыстэму ўсяе працы, якая паддаецца нармаваньню.

3). Шырока разгарнуць агравытворчую дапамогу бядняцка сярэдняцкаму сялянству ў напрамку калектывізацыі, уздому ўраджайнасці бядняцка-сярэдняцкага насельніцтва, у выкананьне дадзеных дырэктыў.

4) Па садаўніцтву, гародніцтву і пчалярству.

#### Па садаўніцтву-гародніцтву.

1) У магчыма кароткі тэрмін ліквідаваць дробныя плодзевыя выхавальнікі;

2) распачаць працу па арганізацыі, прамысловага гародніцтва ў савгасах і разьмешчаных палізу гарадоў;

3) ужыць усе магчымыя спосабы да рэалізацыі ўраджаю садоў гаспадарчым спосабам.

5) Па жывёлаводству.

а) Устанавіць рацыянальнае кармленне і палепшыць утрыманьне жывёлы, больш жорстка нарміруючы ўход на падставе апошніх дасягненняў зоотэхнікі, для якога мэты імкнуцца да ўкамплектаваньня абслугоўваючага пэрсаналу і жывёлаводаў адпаведна кваліфікаванымі асобамі.

б) Белсельтрэсту і савгасам прыняць меры да нармальнага хутчэйшага снабжэння жывёлы моцнымі кармамі, пры чым племгруппа абавязкова павінна поўнасьцю атрымліваць патрэбныя для заводзчай працы кормы.

в) У аднае трэці савгасаў і ва ўсіх племгаспадарках адбудаваць у бягучым годзе сілосныя ямы і закладзіць сілосы, скарыстоўваючы ботву караньплодаў і бульбы, атаву сенажацяў і сеяных траў і інш., а ў племгаспадарках закладзіць даследчыя вучасткі (на 2-3 гэкт.) спецыяльнымі сілоснымі культурамі (кукурузы, соняшнік).

г) Для павялічэння стада савгасаў застанавіцца на максымальным вырошчваньні маладняка ад уласных кароў, застаўляючы ўсіх здаровых цёлачак і бычкоў (застаўленьне апошніх увязаць з 5-м плянам), ад кароў з удоем не ніжэй 100 п.

д) Увесць амартызацыйны фонд савгасаў па буйнае рагатае жывёле сканцэнтраваць у БСТ і ўтварыць закупку цэнтралізаваным шляхам; савгасы Самыхвалавіцкага раёну ўкамплектаваць чырвоным беларускім быдлам.

е) Для абслугоўваньня ваколічнага насельніцтва паставіць у кожным савгасе ня менш 2-х бугаёў — вытворнікаў і аднаго храка, пачынаючы з 1929 г.

ж) З мэтай снабжэння малочнай жывёлаводнай каапэрацыі калгасаў бычкамі, шырока разгарнуць кантрактацыю.

з) Зьвярнуць увагу на пашырэнне сьвінгадоўлі, арганізаваўшы ў кожным савгасе сьвіны рассаднік у складзе, мінімум, 10 матак і 2 хракоў. (Згодна 5-ці гадам пляну).

і/ Зьвярнуць увагу на пашырэнне і паляпшэнне вэтэрынарна-санітарнага абслугоўвання савгасаў. Правясьці тубэркулінацыю ў бягучым годзе ўсіх стада буй-ае рагатае жывёлы ў савгасах.

к/ Абавязкова ўвясці дасканалы вучот харчавання, племянной службы і прадукцыйнасці жывёлы.

б/ У мэтах павялічэння таварнай малочнай прадукцыі і зніжэння сабекаштоўнасці, неабходна ўкрупніць сыр-маслазаводы шляхам аб'яднання савгаспадарак па пераапрацоўцы малака, размешчаных у раёне 12-14 кл.

7/ Па трактараскарыстоўваньню.

а/ З гэтага году пачаць практычна арганізацыю трактарных калён у савгасах Доктаравічы, Вязынь Фаніпаль у мэтах максымальнае мэханізацыі працаў гаспадаркі і абслугоўвання сялянства.

б/ Павялічыць нагрузку працы трактароў да 16-ці гадзін у дзень у летні перыяд.

в/ Не пазней як 20/III-29 году скончыць пабудову перасовачных майстэрняў і забяспечыць іх трактарнымі часткамі, а таксама і савгасы.

г/ Трэба паклапаціцца адпаведным органам і Трэсту аб забяспечэнні савгасаў часткамі для буйных машын.

8/ Па бульбаапрацовачнае вытворчасці.

Даручыць Белсельтрэсту распрацаваць праект аб удзеле суседніх савгасаў, прымацаваных да бульбаапрацовачных заводаў у прыбытках тэхнічных мерапрыемстваў, з мэтай зацікавіць апошнія ў максымальным павялічэнні пасеваў бульбы і здачы гэткае на завод. Лічыць магчымым удельнічаць у прыбытках савгасам, дастаўляючым малако для пераапрацоўкі ў іншыя савгасы.

Стварыць курсы для падвышэння кваліфікацыі мэханікаў, машыністых і млынароў.

9/ Па капітальнаму будаўніцтву.

а/ Не дапушчаць у далейшым капітальнага будаўніцтва па савгасах без зацверджаных каштарыстаў і праектаў, без належнага тэхнічнага нагляду з боку Трэсту, з прыцягненнем да адказнасці вінаватых у вытвары незацверджанага будаўніцтва.

б/ Дзеля сваечасовага складання па-ярэдніх плянаў, каштарысаў і праектаў на дазволеныя работы, належнага тэхнічнага нагляду і афармлення ўсіх матар'ялаў па будаўніцтву, Трест павінен неадкладна прыняць захады да хутчэйшага ўкамплектавання адпаведнага штату па абслугоўваньню грунтоўнага будаўніцтва.

10/ Улічваючы вялікія заданні, ускладненыя на савгасы, паставіць пытанне перад належнымі органамі аб змяненні сыстэмы крэдытавання савгасаў у бок пашырэння бюджэтных асыгнаванняў, з адначасовым павялічэннем усяго крэдытавання, узмацніўшы большрацыянальнае скарыстоўванне сродкаў і кантроль.

11/ Дабіцца павялічэння крэдытавання на жылбудаўніцтва, улічваючы цяжкае кватэрнае становішча савгасаў і клубаў.

12/ Нарада даручае Белсельтрэсту і ЦП Саюзу ўжыць практычныя меры па большай стабілізацыі кіраўнікоў савгасамі, дабіўшыся ліквідавання астаткаў няўжлівых адносін да практычных прапановаў рабочых з боку кіраўнікоў і стварэння рабочымі камітэтамі больш спрыяючых умоў для працы кіраўнікоў.

13. Больш зьвярнуць увагі на выкананне калумовы і сваечасовае выплачванне зарплаты рабочым.

14. Нарада прапануе Белсельтрэсту узмацніць жывую сувязь са савгасамі праз большае інструктаванне, інспекцыраванне савгасаў, асабліва зьвярнуўшы ўвагу на дапамогу выдвіжэнцам.

15. Нарада лічыць, што трэба зусім знішчыць трыманне буйнае жывёлы ў савгас-х рабочымі і служачымі.

16. Адзначая зусім ненармальным прымяненне падзённай сілы на працы, патрабуючай штодзённага сыстэматычнага выканання, Нарада даручае ўсім савгасам па пунктах рашунага скарачэння падзённых устаноў цвёрды штат пастаянных рабочых і служачых і сэзоннікаў.

17. 1/ Нарада выказваецца за большую дэцэнтралізацыю апрацывальнай дзейнасці савгасаў згодна пастановаў Ураду СССР ад 16/III 1927 г. у межах зацверджаных плянаў і каштарысаў і даручае ім ў працягу бліжэйшага месяца на-

ладзць плянавае забяспечэньне сродкамі, распрацаваўшы сыстэму разрахункаў з савгасамі за збываемыя прадукты ў цэнтралізаваным парадку, практычна ажыццявіўшы яе з ліпеня гэтага году.

2/ Нарада таксама адзначае няпоўнае выкананьне пастановы ўраду аб перадачы савгасам тэхнічных прадпрыемстваў і прыпісных савецкіх гаспадарак (Анопаль) і аздараўленьня грашовога становішча савецкіх гаспадарак — даручае Трэсту і ЦП Саюзу прыняць рашучыя крокі ажыццяўленьня гэтай пастановы ў першую чаргу ў частцы перадачы Трэсту прыпісных гаспадарак з адначасовым забяспечэньнем зваротнымі сродкамі ў разьмерах, неабходных для

нармальнай дзейнасьці савгасаў.

18. Старэйшых рабочых і іншых рабочых пераводзіць і здымаць магчыма толькі па ўзгадненьні з кіраўніком.

19. Неабходна адпаведным ворганам прыняць крокі да сваечасовага водпуску лесаматарыяў савгасам.

20. Даручыць Трэсту распрацаваць мерапрыемствы па пашырэньню плошчы гаспадарак за кошт розных зямельных фондаў і арганізацыі ў акрузе новых гаспадарак.

21. У мэтах лепшага вэтэрынарнага абслугоўваньня савгасаў, Нарада лічыць патрэбным стварыць кальцавое самастойнае вэтэрынарнае абслугоўваньне савгасаў.

Зацьверджана Прызыдымам ЦП. 13/III-29 г.

### Пастанова Менскай акругавой вытворчай канфэрэнцыі савгасаў па пытаньню аб задачах вытворчых камісій і нарад пры савгасах.

1. Заслухаўшы даклад тав. ВАЙТЭНКАВА аб задачах вытворчых нарад і камісій у савгасах, Менская Акругавая Нарада адзначае, што вырашэньне задач, пастаўленых 15-м Усесаюзным і 13-м Усебеларускім Зьездамі Партыі і Пленумамі ЦК УСЕКП(б)Б аб узмацненьні буйнай сельскай гаспадаркі (савгасы, калгасы) патрабуюць максімальнай энергіі і ініцыятывы з боку ўсёй рабочай масы і спэцыялістых у савгасах, шляхам шырокага і актыўнага ўдзелу ў рабоце вытворчых нарад і камісій.

2. Грунтоўнымі задачамі ў рабоце вытворчых нарад і камісій на бліжэйшы год павінны быць:

а) Дабіцца падвышэньня ўраджайнасьці ў гэтым годзе на 20%.

б) Павялічэньня прыбытковасьці гаспадарак на 10%.

в) Зьніжэньня сабекаштоўнасьці прадуктаў вытворчасці на 7%.

г) Арганізаванае і падрыхтованае правядзеньне пасеўных і ўборчых кампаній.

д) Пашырэньне пасеўнай плошчы на 6%.

е) Перавод ня менш 70% усёй работы на зьдзельцыну і рацыянальнае скарыстаньне рабочай сілы (барацьба з прагуламі).

ж) Вытворчае выхаваньне рабочых.

з) Падвышэньне кваліфікацыі рабочых.

і) Аб вылучэньні рабочых на адказныя гаспадарчыя пасады.

к) Палепшаньне культурна-бытавых умоў рабочых.

л) Перабудова с/гаспадаркі вакольнага насельніцтва на сацыялістычных пачатках.

м) Арганізаваць у раёне савгасаў ня менш аднаго калектыву.

3. Дзеля поўнага вырашэньня намечаных задач нарада лічыць неабходным усю работу вытворчых нарад праводзіць пад знакам самай шырокай крытыкі і самакрытыкі гаспадарчае і саюзнае работы.

4. Камісіі і рабачкомы забяспечваюць поўнае выкананьне дырэктыў ЦП саюзу аб правядзеньні пасеўкампаніі ў 1929 годзе (Бюл. ЦП № 2 ад 15/II).

5. Рабоце вытворчых нарад і камісій прыдаць строга плянавы характар, праводзячы іх ня менш аднаго разу ў месяц з уцягненьнем да актыўнага ўдзелу ў іх усіх рабочых, асабліва работніц, спэцыялістых, у напрамку:

а) Сваечасовага прадстаўленьня адміністрацыі ў вытворчыя камісіі, а дзе іх няма — у рабачкомы, патрэбных

матар'ялаў па чарговым пытаньню за два-тры тыдні, з такім разьлікам, каб даць магчымасьць п драбязгова азнаёміць і распрацаваць пытаньне.

б) Сваечасов га выдзяленьня таварышоў для падрыхтоўкі і распрацоўкі пытаньняў, даручаючы гэту работу актыўным рабочым пры абавязковай дапамозе ім з боку спэцыялістых адміністрацыі.

в) Вытворчыя камісіі ці актыў у працягу двух-трох тыдняў прапрацоўваюць пытаньні і пасьля прапрацаваны матар'ял выносяць на абгаварэньне нарады.

г) Завесьці строгі вучот прапаноў адзельных таварышоў і рашэньняў вытворчых нарад і выкананьня адміністрацыяй, а таксама зьвярнуць увагу на яскравасьць фармуліраваньня прапаноў рабочых у пратаколе, г. з. паказаць, каму даручаецца выканаць і к якому тэрміну.

б. а) Рабачкомам кожныя два месяцы правяраць выкананьні пастановаў вытворчых нарад і аб невыкананых пастановах без усякіх уважлівых прычын абгаварваць на рабачкоме, а таксама паведамляць ЦП саюзу і Белсельтрэсту.

б) Узмацніць вытворча-выхаваўчую працу праз арг нізацыю ў кожным савгасе вытворчых гурткоў, лекцыяй, гурткі на вытворчыя тэмы.

в) Арганізаваць пасылку на экскурсіі і вытворчыя камандыроўкі лепшых удзельнікаў вытворчых нарад, а таксама шырока практыкаваць прэміраваньне рабочых як за каштоўныя прапановы, а таксама за высокую вытворчасць работы.

г) На старонках газэты „Белар. Батрак“ шырока асьвятляць работу вытворчых нарад і камісій (добрыя і адмоўныя бакі) у напрамку палепшаньня іх

работы і абмену вопыту сыстэмы і мэтадаў работ.

д) Рашуча праводзіць вылучэньня рабочых на адказныя гаспадарчыя пасады з актыўных удзельнікаў вытворчых нарад і камісій, абгаварваючы вылучаныя кандыдатуры на агульных сходах і рабачкомах і на вытворчых нарадах, і вясці сталы вучот вылучэнцаў.

е) Насгойна дабівацца выкананьня калумовы адміністрацыяй у напрамку палепшаньня культурна бытавых умоў, як-та: арганізацыя інтэрнату, грамадзкага харчаваньня, будаўніцтва і рамонт кватэр, спэц опраткі і асабліва выдача зарплаты сваечасова.

7. Даручыць раёным інструктарам саюзу удзеляць больш увагі рабоце вытворчых нарад праз актыўны ўдзел у самай рабоце, а таксама праверка імі выкананьня рабачкомам дырэктыв аб рабоце вытворчых нарад і іх пастановаў.

8. Нарадзе прасіць ЦП саюзу разам з Белсельтрэстам пасьпяшыць распрацоўку канкрэтных мерапрыемстваў па пераводу ўсіх відаў работы, падаючыхся вучоту, на зьдзельную аплату, а таксама ўстаноўку і сыстэму вядзеньня вучоту вытворчай працы і разаслаць месцам не пазьней 1-га красавіка.

9. ЦП саюзу разам з Белсельтрэстам устанавіць прэміяльны фонд для прэміраваньня паасобных савгасаў, па сістэме сарэўнаваньня і конкурсу ў час правядзеньня асобных кампаніяў пасеўнай, уборачнай, а таксама за лепшую пастановаўку арганізацыі вытворчасці працы і выкананьня плянавых заданьняў.

10. Адабраючы рашэньні другога пленума ЦП саюзу аб арганізацыі курсаў па перакваліфікацыі рабочых і кіраўнікоў савгасаў, нарада просіць ЦП саюзу і Белсельтрэст пашырыць колькасць гэтых курсаў да сотні чалавек і час курсаў з 3 да 6 месяцаў.

## УСІМ ПРАФАРГАНІЗАЦЫЯМ САЮЗУ СЕЛЬГАСЛЕСРАБОЧЫХ.

### П а с т а т ч а с ц ы.

У сярэдніх лічбах красавіка месяца па ўсіх саюзных ячэйках будуць разасланы статформы для прадстаўленьня ў ЦП саюзу наступных матар'ялаў:

1) Аб зімовай культпрацы.

а) для сельрабачкомаў, рабачкомаў і мясцкомаў—справаздачы аб культработе (статформы №№ 15 і 22) і сьпіскі няпісьменных (статформа № 11), якія сельрабачкомы і рабачкомы па запаў-

неньні, не пазьней 20-га красавіка, пасылаюць у 2-х экз. у Акруговыя Аддзяленьні, а па Менскай акрузе—у ЦП саюзу.

б) Сельупаўнаважаныя і прафупаўнаважаныя—прысылаюць толькі сьпіскі няпісьменных (статформа № 11).

в) Акраддзяленьні саюзу на падставе маючыхся ў іх зьвестак, складаюць сьпісы аб колькасьці органаў культабслугоўваньня па акрузе на 1/IV (статформа № 30), а таксама і сьпісак няпісьменных па першаістых органах саюзу, паступаючых з месц (статформа № 11)—і прысылаюць гэтыя сьпіскі ў ЦП саюзу не пазьней 25-га красавіка, разам з першаістым матар'ялам з месц аб культарабоце (статформы №№ 15 і 20), пры чым паступаючы матар'ял культабследваньня абавязкова павінен быць правэраным (прадстаўляецца ў 2-х экз.)

г) Клюбны, школы прафграматы, гурткі фізкультуры і стралковыя гурткі (формы Ўсе ЦСПС)—запаўняюцца такім жа парадкам і ў тыя самыя тэрміны.

2) Сьпіскі саюзных органаў на 1/II-29 г. (статформа № 31)—запаўняюцца Акруговымі Аддзяленьнямі на падставе карт так хуткага вучоту і прадстаўляюцца ў ЦП саюзу не пазьней 20-га красавіка г. г.

3) Карткі складу беспрацоўных членаў саюзу і членаў, не працуючых па найму з-за сканчэньня сэзону на 1/II-29 г. (статформа № 13)—запаўняюцца ўсімі саюзнымі органамі і пасылаюцца не пазьней 20/IV—у Акраддзяленьне, а па Менскай акрузе—у ЦП саюзу. Акраддзяленьні зьбіраюць гэтыя карткі ад усіх

ячэяк акругі і, правэрыўшы іх, адсылаюць у ЦП саюзу не пазьней 25-га красавіка, пры чым агульная колькасьць беспрацоўных павінна даваць агулы сводкі № 1/а (графы 33-37 і 38-42).

4) Карткі складу саюзных органаў пасьля вясеньніх перавыбараў 1929 г. (статформа № 4), запаўняюцца ўсімі саюзнымі органамі. Паказаньні аб тэрмінах і парадку запаўненьня будуць паведамлены дадаткова.

5) Зьвесткі аб ахопе работаючых калдагаворамі і тарыфнымі згодамі, існуючымі на 1/III-29 г.

а) Сельрабачкомы і мясцкомы складаюць статформу № 7 на заключаныя імі калдагаворы.

б) Акраддзяленьні—складаюць формы № 33 на дагаворы, заключаныя непасрэдна імі, таксама ўключаюць і калдагаворы, заключаныя сельрабачкомамі і мясцкомамі, апрача таго, на калдагаворы, заключаныя на лесазагатоўкі, запаўняюцца дадатковыя карткі.

Увесь матар'ял па калдагаворах—прадстаўляецца ў ЦП саюзу не пазьней 20-га красавіка 1929 г.

Каб мець поўны матар'ял па ўсіх пералічаных галінах—прапануецца ўсім саюзным органам, па атрыманыя блянкі, зараз жа прыступіць да збору ўсіх неабходных зьвестак з тым, каб увесь матар'ял і па ўсіх саюзных органах быў прадстаўлены ў ЦП саюзу ні ў якім разе не пазьней як 25-га красавіка г. г.

Сэкратар ЦП Саюзу Шчэмельёва.

Кіраўнік Спраў Калядзёнка.

## УСІМ ПРАФАРГАНІЗАЦЫЯМ САЮЗУ СЕЛЬГАСЛЕСРАБОЧЫХ.

### Аб членах саюзу, пазбаўленых выбарчых правоў.

ЦП саюзу Сельгаслесрабочых паведамляе, што на падставе тлумачэньня ЎсеЦСПС ад 14/III-29 г. (газэта „Труд“ № 63 ад 17/III-29 г.) і ЦСПСБ (абжнік № 509/00/18 ад 25/III):

1) Члены саюзу, пазбаўленыя выбарчага права, захоўваюць саюзнае членства на працягу аднаго году з моманту пазбаўленьня іх правоў, калі яны ўзьнялі хадатайніцтва аб аднаўленьні іх у выбарчых правоў.

2) Пазбаўленыя правоў члены саюзаў, калі яны ўзьнялі хадатайніцтва аб аднаўленьні ў правоў, карыстаюцца ў саюзных органах (да вырашэньня іх пытаньня аб выбарчых правоў) правам удзельнічаньня ў перавыбарах прафорганаў без права быць абранамі ў саюзныя органы.

3) Калі членам саюзаў, пазбаўленым правоў у астатняй інстанцыі (ЦВК БССР) будзе адмоўлена ў аднаўленьні ў правоў



да сканчэньня гадовага тэрміну, яны павінны быць выключаны з саюзу зараз жа да сканчэньня гадовага тэрміну.

4) Члены саюзу, пазбаўленыя правоў да свайго ўступленьня ў саюз і скрыўшыя факт пазбаўленьня ў правах ад апошняга, павінны быць зараз жа выключаны з саюзу, калі яны да гэтага часу не аднавіліся ў выбарчых правах.

Адначасова з гэтым ЦП саюзу звярочвае В/увагу на неабходнасьць больш

уважлівых адносін да прыёму ў члены саюзу ў далейшым, ні ў якім разе не дапушчаючы ў сваёй практыцы фармальных адносін да пытаньняў членства з тым, каб зьнішчыць выпадкі прыёму ў рады саюзаў асоб, якія ня могуць згодна канстытуцыі карыстацца правам выбараў, а адсюль, і правам быць членам саюзу.

Сэкратарь ЦП Саюзу Шчэмельёва.

Заг. Арг. Адзелам ЦП Аскерка.

### Аб прысылцы нізавымі прафорганамі фінсправаздач.

Чатыры разы ў год рабачкомы, сельрабачкомы, мясцкомы, камслужы і прафупаўнаважаныя павінны прадстаўляць у вышэйстаячы саюзны орган грашовую справаздачу. Да 1-га студзеня 1920 г. гэтыя справаздачы прысылаліся ў райкомы саюзу. У сувязі з ліквідацыяй райкомаў, усе нізавыя прафорганы павінны прысылаць фінсправаздачу ў 1929 г. у свае акруговыя аддзяленьні, а нізавыя прафорганы Менскай акругі—у ЦП саюзу.

Тэрмін прысылкі грашовай справаздачы за першы квартал г. г., згодна ўказаньня на блянку гэтай справаздачы (форма № 17), вызначаны 5-га красавіка.

ЦП саюзу звярочваецца да ўсіх нізавых органаў саюзу з прапановай—даць грашовую справаздачу сваечасова, каб ня прыходзілася траціць лішніх грошай на напамінкі па гэтай часцы, і каб магчыма было падагуліць грашовую дзейнасьць нізавых органаў саюзу за першы квартал 1929 году.

### Аб фонду беспрацоўных,

У сувязі з ліквідацыяй райкомаў саюзу, парадак скарыстаньня фонду беспрацоўных устанавіваецца наступны:

1) Усе рабачкомы, сельрабачкомы і местачковыя рабачкомы складаюць каш-

тарыс па выпрацаванай форме ЦП на тэрмін з 1-га красавіка па 1-га ліпеня г. г.

2) Каштарысы, пасья абгаварэньня ў рабачкоме, перасылаюцца ў Акруговае Аддзяленьне, а нізавы орган Менскай акругі—у ЦП саюзу не пазьней 10-га красавіка на зацьверджаньне.

3) Акруговыя Праўленьні і ЦП разглядаюць і зацьверджаюць гэты каштарыс у 2-х дзённы тэрмін і 13-га красавіка высылаюць іх назад у рабачкомы.

4) Фонд дапамогі беспрацоўным, як правіла, дэцэнтралізаваны і знаходзіцца на мясцох.

5) Акруговыя Аддзяленьні, пры зацьверджаньні каштарысаў, пасья здавальненьня мясцовых патрэб, забіраюць астаткі фонду беспрацоўных.

6) З сродкаў фонду беспрацоўных па атрымоўваючым астаткам выдаецца датацыя тым рабачкомам і гарадзкім мясцкомам, якім сваіх сродкаў не хапае для здавальненьня патрабуемай дапамогі беспрацоўным.

На другое паўгодзьдзе г. г. складаюць каштарысы па фонду беспрацоўных усе нізавыя органы на ўсё паўгодзьдзе, г. зн. з 1-га ліпеня па 1-га студзеня 30 г.

Старшыня ЦП Вайтэнкаў.

Сэкратар Шчэмельёва.

### Акрадзяленьням Саюзу Сельгаслесрабочых.

Камуністычная партыя і вышэйшыя саюзныя органы ў сваіх дырэктывах паказваюць на неабходнасьць узмацненьня клясавага выхаваньня, узняцьця клясавай сьвядомасьці сэзонных рабочых і арга-

нізацыі іх супроць кулака, асабліва зараз, у сувязі з абвастрэчайся клясавай барацьбой у вёсцы. Наш саюз аб'яднае ў сваіх шэрагах і ахапляе працоўнымі дагаварамі дзясяткі тысяч сэзонных ра-

бочых,—рабочых і работніц на торф-распрацо,ках, рабочых на сплаве і г. д.

Хутка пачынаецца сплаў, які мае вялікае гаспадарчае значэнне і саюз павінен зараз галоўную ўвагу зьвярнуць на культмасавае абслугоўванне сплаўшчыкаў.

Газэта „Беларускі Батрак“ зьяўляецца адным з лепшых памоцнікаў саюзу ў яго рабоце па клясамым выхаванні сельгаслесрабочых, па лепшай абароне іх матар'яльна-бытавых патрэб. Таму ЦП саюзу сельгаслесрабочых прапануе:

**ПЕРШАЕ**—У сувязі з адсутнасцю сталага адрэса жыхарства сплаўшчыкаў на час іх працы на сплаве тэрмінова выпісаць на ўвесь час сплаў на кожны пункт прыпынку сплаўшчыкаў дастатковую колькасць газэты „Беларускі Батрак“ (прыкладна—адзін экзэмпляр на 3—5 сплаўшчыкаў) за сродкі культурфонду. Грошы зараз жа паслаць у рэдакцыю газэты.

**ДРУГОЕ**—Адначасова з выпіскай газэты за кошт рабачкому павесці растлумачальную работу сярод сплаўшчыкаў, дабіваючыся каб сплаўшчыкі выпісалі газэту „Беларускі Батрак“ на год на свой хатні адрэс, каб пасля сканчэння сплаву яны праз „Беларускі Батрак“, у час пераходу на іншую працу ці беспрацоўя, былі заўсёды зьвязаны з саюзам.

**Трэцьцяе**—Падпіску на „Беларускі Батрак“ павінны арганізаваць рабачкомы ці вылучаныя ім зборшчыкі, па падпісных лістох, якія зараз жа будуць разсылацца. Калі пасланай колькасці лістоў ня хопіць, трэба тэрмінова паведаміць рэдакцыю.

**Чацьвертае** Растлумачваць усім працуючым на сплаве неабходнасць ня толькі выпіскі „Беларускага Батрака“, але і таго, што кожны сплаўшчык павінен стаць раборам „Беларускага Батрака“ і гэтым даць магчымасць газэце добра асьвятляць умовы працы і быту, патрэбы і г. д. сплаўшчыкаў, гаспадарчае вядзэнне лесараспрацовак і інш.

Дапамога арганізацыі раборкаўскіх гурткаў і асобных раборкаў газэты—адна з задач масавай культработы на сплаве. На кожным плыту, на кожнай грабенке, на кожным караване павінны быць раборцы „Беларускага Батрака“.

Усім акраддзяленьням і райінструктарам наглядаць за выкананнем прапанов гэтага лісту і дапамагчы сплаўным рабачкомам у іх рабоце па разгортванні падпіскі на „Беларускі Батрак“ і арганізацыі раборкаў.

Старшыня ЦП Саюзу  
Сельгаслесрабочых **Вайтэнкаў**

Нам. Загадчыка Кultaддзелам  
ЦП Саюзу **Маслова**



Выдавецтва ЦП Саюзу  
Сельгаслесрабочых БССР.

Адказны рэдактар — **Вайтэнкаў**.  
Намеснікі яго: **Аскерка, Юшкевіч**